JOGSZOCIOLÓGIA 1.

Neptunkód: nappali tagozat: N_JE 13, levelező tagozat: L_JE13
Óraszám: nappali tagozaton: hetente 2 óra előadás, levelező tagozaton: 4 alkalommal 3-3 tanórás konzultáció
Kreditpont: 2
Meghirdetés féléve: 2017/18. tanév őszi szemeszter
Előtanulmányi feltétel: -
Számonkérés típusa: vizsga (kollokvium)
Teljesítményértékelés módja: kollokvium (lehetőség jegymegajánlásra)
Tanszék: Jogelméleti Tanszék
Tantárgyfelelős oktató: Dr. Takács Péter egyetemi tanár
A tantárgy oktatásában részt vevő oktatók: Dr. Szigeti Péter egyetemi tanár, Dr. Takács Péter egyetemi tanár, Dr. Egresi Katalin habilitált egyetemi docens, Dr. Pődör Lea, PhD-hallgató.

Az oktatás célja és szerepe: A kurzus keretében olyan általános szociológiai fogalmakat és ismereteket közvetítünk a hallgatók felé, amelyek révén jobban megérthetik a társadalmat, illetve annak működését. A szociológia univerzális szemléletű tanulmányozása azt célozza, hogy a leendő jogászok – az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok mellett – fogékonyak legyenek a társadalmi problémák iránti és értsék is meg azokat. A féléves kurzus alapozó jellegű általános szociológiai ismereteket ad, de emellett előkészíti a második féléves jogszociológiai kurzust. A félév során a két nagyobb témakör a következő: a szociológiatörténet és az egyes, szakszociológiák fő kérdései (társadalmi szerkezet, csoportok és szervezetek, deviancia, elitek, az értelmiség szerepe, a szegénység, politika, kormányzat és az állam, kultúra és társadalom, oktatás, kommunikáció és a média, a munka és a gazdasági élet, stb.).

A tárgy főbb témakörei:

E témakörök bizonyos kiegészítésekkel és módosulásokkal egyben az előadások fő témái is. Az egyes előadások témái tanévenként némileg változnak; bizonyos témák nem kerülnek sorra minden tanévben, egyes témakörök, évente változó jelleggel, részletesebben, míg mások áttekintő jelleggel kerülnek feldolgozásra. Az előadásokon nem tárgyalt anyagot illetően az írott tananyag ad eligazítást.

1. Bevezetés. A szociológia fogalma, tárgya, szemlélete. A szociológia jellegzetes problémái és perspektívái. A szociológiai gyakorlati jelentősége
2. Szociológiatörténet; a francia szociológia – portévázlatok. Auguste Comte. Émile Durkheim. Pierre Bourdieu.
3. Szociológiatörténet; a német szociológia – portévázlatok. Ferdinand Tönnies. Georg Simmel. Karl Marx. Max Weber. A frankfurti iskola. Jürgen Habermas. Norbert Elias.
4. Szociológiatörténet; angol-amerikai szociológia – portévázlatok. Herbert Spencer. William Graham Sumner. A chicagói iskola. George Herbert Mead. Talcott Parsons. Robert K. Merton.
5. Szociológiatörténet; a magyar szociológia – portévázlatok. A „XX. század” c. folyóirat. Pulszky Ágost, Jászi Oszkár és Szabó Ervin. A szociográfia. Erdei Ferenc. Bibó István. Kulcsár Kálmán
6. Társadalmi struktúra és rétegződés. Osztályszerkezet és a társadalmi osztály jelentősége. Egyenlőség és egyenlőtlenség. Szegénység és kirekesztettség. Elitek és elitelméletek. Társadalmi mobilitás
7. A szervezetek szociológiai jelentősége (szervezetszociológia). A bürokrácia szociológiai elemzései. Felügyelet és fegyelem a szervezetekben.

8. Csoportszociológia. A család jelentősége. A család történelmi típusai; családminták. A szocializáció. A család felbomlása (a válás) következményei.
9. A deviáns viselkedés szociológiai megközelítése. A deviancia magyarázatai. A deviancia és a társadalmi rend. Devianciaelméletek. Bűnözés és deviancia. A börtön szerepe
10. Politika, kormányzat és az állam. A politikai szocializáció. A demokrácia szociológiai kérdései. A nemzet jelentősége a politikában
11. Kultúra és társadalom. Társadalmi normák, értékek és a szocializáció. A kulturális identitás és kulturális sokszínűség. A szexualitás társadalmi kérdései. A „társadalmi nem" és a nemi szocializáció
12. A oktatás szociológiai kérdései. Az iskolarendszer fejlődése. A felsőoktatás. Az oktatás és a társadalmi egyenlőtlenségek. A jogászképzés szociológiai problémái
13. A média szociológiai kérdései. Médiaelméletek. A tömegkommunikáció. A platformok szerepe a kommunikációban. A média hatásai. A globális média és az azzal szembeni védekezés
14. A munka és a gazdasági élet. A munkamegosztás. A fordizmus és ami utána következik. A részvénytársaságok és a tőkés társaságok hatalma. A szakszervezetek és a munkaügyi konfliktusok. A munkanélküliség. A munka jövője.
15. Az etnikum társadalmi szerepe. Az előítélet és a diszkrimináció. Az etnikai konfliktus. Migráció, be- és kivándorlás. Az etnikai integráció. A magyarországi cigánykérdés
16. Társadalmi interakció a mindennapi életben. Az emberi test szociológiája: egészség, betegség, öregség, fogyatékosság. A környezeti kockázatok társadalmi jelentősége
17. A város és a városi terek szociológiai kérdései. Az urbanizáció. Város és falu – különbségek és ellentétek. A metropolisz és a megapolisz. A globális város
18. A társadalmi élet globalizálódása és lokalizálódása. Nemzetállamok és nemzetközi szabályozó hatalmak. A helyi társadalom. A „harmadik világ" társadalmai.

Félévközi követelmény:

Nappali tagozat: az előadásokon való ***részvétel*** + eredményesen megírt ***zárthelyi*** dolgozat. Az ún. aláírás megszerzéséhez (vizsgára bocsátáshoz) nappali tagozaton ***legalább 5*** katalóguson kell szerepelni és eredményes (***40%***-os pontszámú) zárthelyi dolgozatot kell írni.

Levelező tagozat: az előadásokon való ***részvétel:*** az előadások (konzultációk felén: 2 alkalom, 2 x 3 óra) kell résztvenni (e tagozaton nem kell zárthelyi dolgozatot írni).

A jegymegajánlás feltételei:

Nappali tagozaton: részvétel az órákon legalább ***9 alkalommal*** + minimum ***50%-os*** pontszámmal megírt ***zárthelyi*** dolgozat + eredményesen megírt ***beszámoló*** dolgozat (az utolsó héten).

Levelező tagozaton: részvétel a konzultációk felén: 2 alkalom (2 x 3 óra) + eredményesen megírt ***beszámoló*** az utolsó előadás (konzultáció) napján.

Kötelező irodalom:

1. Fleck Zoltán: *Szociológia jogászoknak*. Budapest, Napvilág Kiadó, 2004. Csak a kijelölt részek.
2. Giddens, Anthony: *Szociológia*. Budapest, Osiris Kiadó, 2. kiadás, 2008. 833 o. Csak a kijelölt részek. (Figyelem! Csak a 2. kiadású könyveket szíveskedjenek használni; ISBN 978 963 389 984 7)
3. Az előadók által megadott eseti irodalom.

Győr, 2017. szeptember 5.

Dr. Takács Péter
tszkv. egyetemi tanár
Jogelméleti Tanszék

A 2017/18. tanév őszi szemeszterében az órák menete a következőképpen alakul:

Nappali tagozat:

1.	2017. szeptember 7.	Takács Péter	Bevezetés. A szociológia fogalma, tárgya stb.
2.	2017. szeptember 14.	Takács Péter	A oktatás szociológiai kérdései & jogászképzés
3.	2017. szeptember 21.	Szigeti Péter	Szociológiatörténet; a francia szociológia
4.	2017. szeptember 28.	Takács Péter	Szociológiatörténet; angol-ameikai szociológia & Városszociológia kezdetei és alapjai
5.	2017. október 5.	Pődör Lea	A deviáns magatartás, deviancia és bűnözés & Csoport- és családszociológia
6.	2017. október 12.	Takács Péter	Kultúra és társadalom & A média szociológiai kérdései.
7.	2017. október 19.	Takács Péter	A politika szociológiai alapjai & Az etnikum társadalmi szerepe. A nemzet jelentősége a politikában
8.	2017. október 26.	Pődör Lea	Z.H.
9.	2017. november 2.	Egresi Katalin	Szociológiatörténet; a magyar szociológia
10.	2017. november 9.	Pődör Lea	Társadalmi struktúra & A munka és a gazdasági élet szociológiája
11.	2017. november 16.	Szigeti Péter	Szociológiatörténet; a német szociológia (1)
12.	2017. november 23.	Szigeti Péter	Szociológiatörténet; a német szociológia (2)
13.	2017. november 30.	Egresi Katalin	Társadalmi interakció & A környezeti kockázatok társadalmi jelentősége; a „kockázat-társadalom”
14.	2017. december 7.	Egresi Katalin	Beszámoló dolgozat

Az órák ideje: 9^{50} – 11^{30}, helye: J3

Levelező tagozat

1.	2017. szeptember 15. (péntek) 18^{00} – 20^{45}	Takács Péter	Bevezetés. A szociológia fogalma, tárgya stb. & Politikai szociológia alapjai & A oktatás szociológiai kérdései & A jogászképzés
2.	2017. november 11. (szombat) 11^{00} – 13^{15}	Pődör Lea	A deviáns magatartás & Csoport- és családszociológia & Társadalmi struktúra & A munka és a gazdasági élet szociológiája
3.	2017. november 11. (szombat) 13^{30} – 15^{45}	Egresi Katalin	A szociológi történetének vázlata (francia, német, amerikai és magyar) & Szervezetszociológia; a bürokrácia szociológiai elemzései
4.	2017. december 2. (szombat) 13^{30} – 15^{45}	Takács Péter	Az etnikum társadalmi szerepe; az előítélet & Kultúra és társadalom & A média szociológiai kérdései & Beszámoló dolgozat